

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 4/22.01.2025 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 22.01.2025 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Александър Кашъмов
Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Илия Вълков

изслуша доклад по четири жалби с вх. №№ 11-042, 11-043, 11-044, 11-045 от 2024 г. на Ж.К. срещу сайта *Е-Бургас / E-Burgas* за поредица от публикации в периода август-септември 2024 г., и посветени на собственик на заведение в центъра на гр. Бургас. Постъпилите жалби са обединени за общо разглеждане. В тях се твърди, че е осъществено нарушение на Етичния кодекс на българските медии от страна на сайта *e-Burgas*.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалбите се отнасят до твърдени нарушения на Етичния кодекс на българските медии, осъществено от сайта *E-Burgas*, както следва:

- жалба с вх. № 11-042/2024 г. срещу статия от 21.08.2024 г. със заглавие: „Беззаконие в сърцето на Бургас: Заведение в Морска градина нарушава реда и се възползва от липсата на контрол“;
- жалба с вх. № 11-043/2024 г. срещу статия от 25.08.2024 г. със заглавие: „Корупцията на дребно: Как една пица или супа могат да заглушат закона“;
- жалба с вх. № 11-044/2024 г. срещу статия от 05.09.2024 г. със заглавие: „Как един чужденец превзе сърцето на Бургас, а властите остават безсилни“;
- жалба с вх. № 11-045/2024 г. срещу статия от 18.09.2024 г. със заглавие: „Наглост и беззаконие на ул. „Морска“: Собственик на заведение за пици блокира улицата и създава заплахи за гражданите“.

И четирите жалби засягат собственик на заведение, чието името не се посочва в публикациите.

2. Жалбите са подадени в допустимия от правилника срок.

3. КЖЕ обсъди допустимостта на жалбите, те са допустими.
4. Становища от сайта e-Burgas не е получено.

II. ЖАЛБА

В жалба с вх. № 11-042/2024 г. Ж.К. твърди, че е публикувана „лъжлива непроверена информация, дискриминация относно етнически произход“. В жалба вх. № 11-043/2024 г. Ж.К. твърди, че е публикувана „дискриминация на основа етнически произход, невярни твърдения, уронване на престижа на човек, бизнеса му и служителите на Община Бургас“. В жалба вх. № 11-044/2024 г. Ж.К. твърди, че в публикацията „няма нищо вярно, има направена проверка от обществен ред и общината, при която не е установено нарушение от наша страна, съседите от квартала са плътно зад нас, а сайта пиши и от тяхно име, което е нарушение и те са съгласни да подпишат, че ние не им създаваме проблеми, а на против винаги сме им помагали“. В жалба вх. № 11-045/2024 г. Ж.К. твърди: „вече започнаха да публикуват недоказани заплахи от наша страна и се опитват да навредят на личността ми, семейството и бизнеса ни“.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТОВЕРНА ИНФОРМАЦИЯ НА ОБЩЕСТВОТО,

1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.,

1.1.2 Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна.,

1.1.4 Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията.,

1.1.5 В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки.,

1.1.6 При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция.,

1.2.2 Ще предоставяме право на отговор на лица и организации, засегнати пряко от неточни или подвеждащи публикации.,

1.3.1 Ще се стремим да проверяваме информацията преди нейното публикуване, като търсим и използваме различни източници, и доколкото е възможно ще посочваме нейния произход.,

1.3.2 Предпочитаме да използваме идентифицирани източници пред анонимните, чиято честност и надеждност не може да се прецени от обществото.,

1.3.4 Винаги ще посочваме, когато информацията не е потвърдена.,

2.2 Тормоз,

2.3.2 Ще избягваме публикуването на снимки и записи, направени извън обществените места, ако засегнатите лица не са съгласни.,

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.,

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

До Комисията не са постъпили становища от сайта E-Burgas.

V. ФАКТИ

Сайтът e-Burgas публикува в рамките на два месеца поредица от публикации, посветени на собственик на заведение в центъра на Бургас, както и се правят опити да се опише проблем с паркирането на оживена улица, където се намира ресторантът. Текстовете са без автор, не са посочени конкретни източници, не става ясно дали са търсени представители на институции. Правят се внушения като: *„съседите му разказват, че той е конфликтна и емоционално нестабилна личност“*, *„Корупцията често се свързва с големи суми пари и сложни схеми, но тя може да се прояви и в много по-дребни, но също толкова опасни форми. Пример за това е как за едно парче пица или купа супа общински служители забравят служебните си задължения и си затварят очите за определени хора“*. Собственикът на заведението е описван и като *„италианец“*, и като *„гражданин на арабски произход“* или *„самопровъзгласил за „шериф“ на улицата“*. В нито една от публикациите не е потърсен за мнение, макар и авторът на текстовете да знае кой е той.

VI. МОТИВИ

КЖЕ разгледа жалбата, запозна се с публикуваните текстове.

По т. 1 Точност – 1.1.6 и 1.3.1. Публикациите не отговарят на основните журналистически стандарти за достоверност и факти - няма описани опити сайтът да направи питане до общината или други местни институции, не са посочени достоверни източници, цитират се *„съседни“*, *„местни жители“*. В текстовете има и противоречия около собствеността на гаража и правото на паркиране пред него. Комисията не може да провери достоверността на изнесеното. Не е потърсен и собственикът на заведението – т.е. липсва неговата гледна точка и право на мнение.

По т. 2.2. Тормоз. Въпреки че няма имена, поредицата от статии водят до информационно натрупване на характеристики и това позволява да се идентифицира собственикът на заведението. Идентифицирането на лицето е намеса в личния живот. Публикуваните снимки са от обществено място и от тази гледна точка не представляват нарушение на т. 2.3.2., но допринасят допълнително за идентифицирането на лицето.

По т. 2.5.2. Акцентира се върху произхода на собственика, без данни и неоснователно той е наричан ту *„италианец“*, ту *„от арабски произход“*, без това да има съществено значение за смисъла на информацията. Установява се нарушение на т. 2.5.2.

В заключение, поредицата от публикации не са добре подготвени, липсват достатъчно факти и достоверни източници, не е спазен стандартът да се търсят различни гледни точки, включително и правото на защита от засегнатите в публикациите лица, неоснователно и неясно е посочена етническа принадлежност – като едновременно се нарушава и стандарта точност, и стандарта за посочване на етническа принадлежност без съществено значение за информацията.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

КЖЕ намира жалби с вх. №№ 11-042, 11-043, 11-044, 11-045 от 2024 г. за **основателни** и намира нарушение по т. 1.1.6 и 1.3.1., т. 2.2. и т. т. 2.5.2 от Етичния кодекс на българските медии.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

Изпълнителен директор на

Фондация НСЖЕ :

Ева Петрова